ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การจัดหลักสูตรและการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนศึกษา

สงเคราะห์เชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน

นายสายัณ โยริยะ

ศึกษาศาสตรมหาบันฑิต

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.วิรัตน์ ไวยกุล ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ คร. เสริมศรี ไชยศร กรรมการ อาจารย์สุนทรี คนเที่ยง กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดหลักสูตรและการสอน วิชาอาชีพระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่และเพื่อศึกษา ความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรและการสอนวิชาอาชีพระดับมัธยมศึกษา ตอนต้นในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารงาน วิชาการ จำนวน 5 คน ครูผู้สอนวิชาอาชีพ จำนวน 15 คน ครูผู้สอนอื่นๆ จำนวน 35 คน และ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 278 คน การเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์คณะกรรมการ บริหารฯและใช้แบบสอบถามครูและนักเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ และพรรณนาวิเคราะห์ ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. สภาพการจัดหลักสูตร และการสอนวิชาอาชีพ

การจัดการเรียนการสอนตามโครงสร้างหลักสูตรวิชาอาชีพ 3 รูปแบบ คือ 1) รูปแบบ การทำงานระหว่างเรียน ส่วนใหญ่เปิดสอนรายวิชาเกษตรกรรม และคหกรรม 2) รูปแบบโรงงาน ในโรงเรียน ส่วนใหญ่เปิดสอนรายวิชาช่าง และ 3) รูปแบบการประกอบอาชีพระหว่างเรียน เปิด สอนรายวิชาการปฏิบัติงานอาชีพ

การวางแผนการสอน โดยการปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพเหตุการณ์และท้องถิ่น กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้และคัดเลือกเนื้อหาจากหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ให้สอดคล้อง กับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน และใช้กระบวนการกลุ่มในการกำหนด กิจกรรม การเตรียมบุคลากร ส่วนใหญ่โดยการอบรมประชุมชี้แจง ครูส่วนใหญ่ได้รับวัสคุ สำหรับจัดทำสื่อการสอนขึ้นใช้เองซึ่งใช้การได้ดีแต่ไม่เพียงพอ การสอนและการฝึกงานใช้อาคาร สถานที่ในโรงเรียนซึ่งมีความเหมาะสมแต่ไม่เพียงพอ งบประมาณได้รับมีเพียงพอกับจำนวน นักเรียน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ใช้การสนทนาซักถามในการนำเข้าสู่บทเรียน วิธีสอนใช้แบบสาธิตและอภิปราย โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม การเรียน การสอน การมอบหมายงานให้ทำงานเป็นกลุ่มหลังโรงเรียนเลิก การวัดผลและประเมินผลก่อน เรียน ใช้วิธีการสังเกตการปฏิบัติงานและการตรวจผลงานภาคปฏิบัติโดยให้ ความสำคัญที่ทักษะ พื้นฐานในการทำงาน

สภาพอุปสรรคปัญหา ครูส่วนใหญ่ขาดเอกสารหลักสูตร ครูผู้สอนไม่เข้าใจ
การจัดหลักสูตรและการสอนตามรูปแบบกำหนด นักเรียนขาดทักษะในการเขียนโครงการ
ไม่มีเจ้าหน้าที่ประจำโรงงาน ครูไม่มีเวลาจัดทำแผนการสอน ไม่สามารถกำหนดกิจกรรม
ให้ เหมาะสมกับคาบเวลาได้ ขาดกรูผู้สอนวิชาอาชีพเฉพาะด้าน การเก็บรักษาสื่อการสอนไม่เป็น
ระบบ อาคารสถานที่ไม่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน ขาดข้อมูลแหล่งวิทยาการท้องถิ่น การใช้
งบประมาณไม่เป็นไปตามแผนที่จัดไว้ เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เพียงพอ ไม่มี
เวลาสอนซ่อมเสริมและสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดหลักสูตร และการสอนวิชาอาชีพ

การจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการทำงานระหว่างเรียนควรจัดให้นักเรียนเลือก เรียนตามความถนัด รูปแบบโรงงานในโรงเรียน ควรกำหนดค่าจ้างแรงงานให้ชัดเจน รูปแบบ การประกอบอาชีพอิสระระหว่างเรียน ควรจัดกิจกรรมนักเรียนเสนอโครงการ มีการจัดทำปฏิทิน การปฏิบัติงานและจัดครูให้คำแนะนำติดตามและร่วมประชุมกับนักเรียน

การวางแผนการสอน ควรทำแผนการสอนโดยการปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพ เหตุการณ์และท้องถิ่น การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การคัดเลือกเนื้อหา ควรกำหนดจาก ความต้องการ ความสนใจของผู้เรียน กระบวนการที่ใช้ควรใช้กระบวนการปฏิบัติ การกำหนด สื่อการสอนและวิธีการวัดผลประเมินผล ควรใช้หลักเกณฑ์จากจุดประสงค์การเรียนรู้

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพเหตุการณ์และ ท้องถิ่น ควรกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้และคัดเลือกเนื้อหาให้สอดคล้องกับควมต้องการและ ความสนใจของผู้เรียน ควรใช้กระบวนการที่เน้นการปฏิบัติ สื่อการสอนและการวัดผลประเมินผล ควรใช้เกณฑ์จากจุดประสงค์การเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในการนำเข้าสู่บทเรียน ควรใช้การสนทนาซักถาม และใช้วิธีการสอนแบบสาธิต โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ ควรมอบหมายงานให้นักเรียนปฏิบัติเป็นกลุ่ม และให้นักเรียนเก่งช่วยสอนซ่อมเสริมโดยใช้เวลา หลังเลิกเรียน การประเมินผลก่อนเรียนควรใช้การสนทนาซักถาม การวัดผลประเมินผลควรใช้ การตรวจผลงานภาคปฏิบัติโดยให้ความสำคัญด้านลักษณะนิสัยในการทำงาน

ครูและนักเรียนให้ข้อเสนอแนะว่า ควรพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพ โดยสร้างความเข้าใจ รูปแบบการจัดหลักสูตรให้ชัดเจน ควรมีการประชุมเชิงปฏิบัติการ แก้ไขระเบียบการนำนักเรียน ออกไปฝึกงานนอกโรงเรียน สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในการสอน ใช้การประเมินผลตาม สภาพจริง จัดให้มีสื่อการสอนวิชาช่างและวิชาคหกรรมให้มากขึ้น ใช้วิทยากรท้องถิ่นในการสอน ฝึกนักเรียนให้จำหน่ายผลผลิตในชุมชน และจัดคาบเวลาเรียนวิชาชีพในตอนบ่าย ตลอดจนจัดตั้ง สหกรณ์การเกษตรในโรงเรียน

Independent Study Title Curriculum and Instruction Management of

Vocational Subjects at Chiang Mai Suksasongkraw School

Author Mr. Sayan Yoriya

M.Ed. Curriculum and Instruction

Examining Committee Asst. Prof. Dr. Wirat Waiyakul Chairperson

Assoc. Prof. Dr. Sirmsree Chaisorn Member

Lect. Soontaree Konthieng Member

Abstract

The purposes of this independent study were to study the curriculum and instruction management and to investigate the teachers and students, opinions about curriculum an instruction management of vocational subjects in the lower secondary level at Suksasongkraw Chiangmai School. The samples were 5 academic administrative staff, 15 vocational education teachers, 35 teachers who taught other subjects and 278 lower secondary school students. Information were collected by using questionnaires and interviewing. The data obtained were analyzed by frequencies, percentage and then analytically described. The findings were as follows:

1. The condition of vocational curriculum and instruction management.

According to the structure of vocational curriculum, there were 3 types of vocational learning and instruction management. One was "working in school". The subjects mostly offered were agriculture and home economics. Another was "school factory". Technical subjects were mostly provided. The other was students self-employment. Practicum in career education was offered.

Instructional plans were adapted to the circumstance and local community.

Learning objectives were set and contents were selected from the lower secondary school curriculum and in response to students needs and interests. The activities were done through working and group processes.

Teachers were educated by participating in educational meetings and seminars.

Teachers were educated by participating in educational meetings and seminars.

Materals for producing teaching aids were provided sufficiently. The teaching aids were provided sufficiently. The teaching aids were made by the teachers. They were effective, but not enough for the students. Buildings provided were classrooms and work shops. They were also in suitable condition, but inadequate. The budget was provided sufficiently to the students.

Learning and instructional activities were begun with a conversation about what they were studying. The instructional techniques mostly used were demonstration and discussion. The students participated in the activities. Tasks given were for group works. Remedial lessons were performed after school for some groups of the students.

Pre-tests were oral testing. Learning evaluations were done through observing students, performance and assessing students, products. The performance assessment focused on the basic work skills

Most problems found related to lacking of curriculum handbooks. Teachers lacked good understanding of curriculum management and instruction through the types offered. Students were unskilled in writing project proposal. There was no officer in the school factory. Most teachers had not enough time to make instructional plans, teach remedial lessons and make good instruments for assessment and evaluation. They were not also able to set activities to suit the time provided for each subject. Times for doing activities were not enough. The teachers lacked expertise in particular vocational subjects. Keeping teaching aids was not systematic. Buildings were inadequate for students. There was not local resource centres. Use of budget was not followed the school plan.

2. Opinions about curriculum management and vocational instruction

The instruction through "working in school" should be offered to suit students⁹ aptitude. Wages should be clearly set in the instruction through "school factory". As for the students⁹ self-employment, students should propose their own projects and set their work plan. The activities should be done under the teachers⁹ supervision. The teachers should also have some meetings with the students.

Instructional plans should be adapted to the circumstance and local community.

Learning objectives should be set and contents should be selected in response to students.

needs and interests. Activities should be done through working processes. Teaching aids and assessment should follow the learning objectives.

Meetings should be performed to inform or educate the teachers. School should provide sufficient budget for teaching aids, and provided enough buildings and ground for studying and practicing what they had learnt. However, the budget provided was sufficient for students.

Regarding the learning and instructional activities, teachers should begin their classes with a conversation. Students should be encouraged to set learning objectives with teachers. Tasks should be set through group working. Remedial lessons should be performed after school by groups of students, using cooperative learning: good students taught poor ones. Pre-tests should be oral testing. Students products should be evaluated and performance assessment should focus on the habit of working.

Teachers and students also suggested that there should be the development of vocational curriculum. Teachers should be informed and made clear about the types of the curriculum management. Workshops should be organized to improve the school's regulations about out-of-school working. Morality and ethics should be emphasized in every class. Authentic assessment should be focused. More teaching aids of the technical and home economic subjects should be provided. Local skillful personnel should be invited to teach the students. Students should be trained to sell their products in communities. The vocational subjects should be offered in the afternoon. The vocational library and agricultural cooperative store should be also set in the school.